

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for helse, oppvekst og kultur	14/14	27.08.2014

Høringsuttalelse-endring av aldersgrensen for bortfall av helsepersonells autorisasjon m.v. fra 75-80 år.

Vedlegg:

Høring - endring av aldersgrense for bortfall av helsepersonells autorisasjon mv.v. fra 75-80 år

Høringsnotat

Særutskrift - Endring av aldersgrensen for bortfall av helsepersonells autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning fra 75 til 80 år- uttalelse fra råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Saksopplysninger

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut på høring forslag til endring i lov om helsepersonell og endring i forskrift om lisens til helsepersonell.

Departementet foreslår å heve dagens aldersgrense for bortfall av helsepersonells autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning fra 75 til 80 år. Departementet foreslår videre at dagens ordning med adgang til å søke om lisens for helsepersonell over 75 år, videreføres for helsepersonell over 80 år som ønsker å fortsette å drive pasientrettet virksomhet. Det foreslås en overgangsordning for helsepersonell som er mellom 75 og 80 år når ny aldersgrense innføres.

Høringsfristen for forslaget er 1.oktober 2014.

Høringen ble lagt fram for råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne og for utvalg for helse, oppvekst og kultur som referatsak i juni. Både rådet og utvalget ba om at det måtte utarbeides et høringssvar som gikk i mot forslaget i høringen. Råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne behandlet forslaget til høringsuttalelse i møte 20.08.14 og sluttet seg til det.

Autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning bortfaller når helsepersonell fyller 75 år, jf. helsepersonelloven § 54 første ledd. Med dette er det i utgangspunktet fastsatt en øvre aldersgrense for helsepersonells yrkesutøvelse. Helsepersonell over 75 år kan likevel gis lisens og spesialistgodkjenning på visse vilkår, jf. § 54 andre ledd.

Bakgrunnen for forslaget er at dagens ordning med aldersgrense på 75 år for helsepersonells autorisasjon m.v. og etterfølgende lisensordning kan fungere som en betydelig terskel for eldre helsepersonell som ønsker å fortsette å utøve pasientrettet virksomhet. Blant helsepersonellorganisasjonene er det spesielt Legeforeningen som er kritisk til dagens ordning, og at leger over 75 år må dokumentere skikkethet. Det hevdes at det ikke foreligger data som tilsier at leger over 75 år utgjør noen større pasientrisiko enn leger under 75 år. Regjeringen på sin side ønsker å styrke seniorperspektivet i alle sektorer i samfunnet, og vil derfor legge til rette for at flere skal få mulighet til å arbeide lenger. Det vises også til økning i levealder og yrkesaktiv alder siden grensen på 75 år ble innført.

Forslag om endring av dagens aldersgrense og lisensordning har tidligere vært til behandling i Stortinget, men blitt forkastet. Helsedirektoratet innhentet i 2012 synspunkter fra Statens helsetilsyn og Helsepersonellnemda. Disse ønsket da ikke å lempe på kravene i forskriften, og gikk imot å oppheve aldersgrensen på 75 år.

Forskriften stiller krav til hva søker skal gi opplysninger om hvis det søkes lisens etter fylte 75 år. Søker skal gi opplysninger om art og omfang av den virksomhet det søkes om lisens for. Dersom det søkes om lisens for å drive pasientrettet virksomhet skal det også opplyses om organisering av virksomheten. Det skal videre gis opplysninger om art og omfang av tidligere virksomhet, særlig de siste 5 årene, om det ønskes rekvireringsrett samt tidsrommet det søkes om lisens for. Av forskriftens § 7 andre ledd følger det videre at søknaden skal vedlegges legeattest som bekrefter at søkeren er psykisk og fysisk i stand til å ivareta slik virksomhet som det søkes om lisens for. Kravet etter andre ledd innebærer at legen som skal utstede legeattest både må vurdere søkerens helse og om søkeren er fysisk og psykisk i stand til å ivareta den type virksomhet som søkeren ønsker lisens for.

Kvalitet i helse- og omsorgstjenesten, sikkerhet for pasientene, samt tillit til helsepersonell og tjenesten, er sentrale hensyn bak dagens ordning.

Vurdering

Sikkerhet og kvalitet i helse- og omsorgstjenesten må være avgjørende for hvilken ordning som velges. Statistikk fra høringsnotatet viser at det i 2013 var 119 personer som søkte om å få lisens for å få drive pasientrettet virksomhet etter fylte 75 år. Dette gjelder leger, tannleger, psykologer, sykepleiere og fysioterapeuter samlet. Ønsket fra de forholdsvis få helsepersonell det her gjelder, om å utøve sin yrkespraksis i høy alder, må ikke gå på bekostning av kravet til sikkerhet og kvalitet. Utøvelsen av en forsvarlig praksis innenfor disse fagene stiller store krav til oppdatert kunnskap og kompetanse. På tross av at det ikke meldes flere klager på helsepersonell med høy alder enn andre, er det sannsynlig at det er mer krevende for en eldre person å holde seg oppdatert enn hva som er tilfellet for en yngre. Selv om det ikke foreligger helsemessige utfordringer vil de fleste eldre merke nedgang i arbeidskapasitet og utholdenhet, noe som også

vil påvirke overskuddet til å tilegne seg ny kunnskap. En rekke yrker i offentlig og privat sektor har særaldersgrenser. Disse er begrunnet i hensynet til sikkerhet eller i hensynet til den ansatte selv. Hensynet til sikkerhet må veie minst like tungt i forhold til helsepersonells yrkesutøvelse som andre. Offentlig ansatte har ellers en plikt til å fratrukke seg ved 70 år, men kan søke om å fortsette til 75 år. Hvis det er et mål å få en til en mer lik ordning for alle, må ikke helsepersonell få særordninger som gjør forskjellene i yrkeslivet større.

Videre kan det stilles spørsmål spesielt ved leger og legeattest for disse, og hvor sikker man kan være på at utstedende lege foretar en riktig og objektiv vurdering av fysisk og psykisk helse. En ser pr. i dag, uavhengig av søkers bakgrunn, at vurderinger i forbindelse med legeattest for fornying førerkort for eldre kan være problematisk. Det vil da være nærliggende å tro at det vil være minst like vanskelig for utstedende lege å forholde seg objektivt til en kollegas ønske om å fortsette sin yrkespraksis.

En heving av dagens aldersgrense med 5 år vil gi større fare for feil behandling og at behandlingsskrevende sykdom oversees.

Rådmannens innstilling

Tydal kommune har følgende uttalelse til Helse- og omsorgsdepartementets forslag til endringer i lov om helsepersonell m.v. og forskrift om lisens til helsepersonell om endring av aldersgrense for bortfall av helsepersonells autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning fra 75 til 80 år:

Tydal kommune går i mot det framlagte forslaget om å endre dagens aldersgrense for bortfall av helsepersonells autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning fra 75 til 80 år. Dagens ordning ønskes videreført. Dette av hensyn til sikkerhet for pasientene og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene.

Behandling i Utvalg for helse, oppvekst og kultur - 27.08.2014

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak i Utvalg for helse, oppvekst og kultur - 27.08.2014

Tydal kommune har følgende uttalelse til Helse- og omsorgsdepartementets forslag til endringer i lov om helsepersonell m.v. og forskrift om lisens til helsepersonell om endring av aldersgrense for bortfall av helsepersonells autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning fra 75 til 80 år:

Tydal kommune går i mot det framlagte forslaget om å endre dagens aldersgrense for bortfall av helsepersonells autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning fra 75 til 80 år. Dagens ordning ønskes videreført. Dette av hensyn til sikkerhet for pasientene og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene.